

ZAKON
O PREKRŠAJIMA
(Neslužbeni pročišćeni tekst)¹

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom propisuje postupanje ovlaštenih tijela u Bosni i Hercegovini kada odlučuju o prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima institucija Bosne i Hercegovine te nadležnost i postupanje sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: sudovi), radi odlučivanja o prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Definicija prekršaja)

- (1) Prekršaji su kršenja javnog poretku ili propisa o ekonomskom i finansijskom poslovanju utvrđena zakonom ili drugim propisom, za koje su određena obilježja prekršaja i za koje su propisane sankcije.
- (2) Prekršaj može biti počinjen činjenjem ili nečinjenjem.
- (3) Nehaj počinitelja dovoljan je za smatranje počinitelja odgovornim za prekršaj, izuzev ako je odredbama o prekršajima propisano da će biti kažnen za djelo počinjeno isključivo s namjerom.
- (4) Prekršaj mogu počiniti fizičke i pravne osobe.
- (5) Pokušaj činjenja prekršaja nije kažnjiv.

Članak 3.

(Značenje izraza)

- (1) Posebni izrazi, u smislu ovog Zakona, imaju sljedeće značenje:
 - a) *Ovlašteno tijelo* je:
 - 1) nadležno policijsko tijelo Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ili kantona;
 - 2) inspektor ili osoba ovlaštena za obavljanje inspekcije ili
 - 3) ministarstvo, poduzeće ili druga pravna osoba koja ima javne ovlasti i u čiju nadležnost spada izravno ili neizravno provođenje bilo kojeg zakona ili propisa koji propisuje prekršaje.
 - b) *Registar novčanih kazni* je baza podataka o novčanim kaznama za prekršaje kako je propisano Zakonom o središnjem evidentiranju i razmjeni podataka Bosne i Hercegovine.
 - c) *Okrivljenik* je pravna ili fizička osoba protiv koje je pokrenut prekršajni postupak.

¹ ¹ Ovaj neslužbeni pročišćeni tekst sadrži: Zakon o prekršajima („Službeni glasnik BiH“ broj 41/07); Zakon o dopuni Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“ broj 18/12) – označeno **podebljanim slovima**; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“ broj 36/14) – označeno *kosim slovima*; Zakon o dopunama Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“ broj 81/15) – označeno podvučenim slovima.

Ovaj pročišćeni tekst predstavlja neslužbenu verziju i na njega se ne može pozivati u zvanične svrhe.

- d) *Oštećenik* je pravna ili fizička osoba koja je pretrpjela štetu nastalu na bilo koji način činjenjem prekršaja.
 - e) *Sud* je prvostupanjski i drugostupanjski sud nadležan za odlučivanje o prekršajnim predmetima, sukladno zakonima o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
 - f) *Kažnenik* je osoba za koju je konačnim prekršajnim nalogom ili pravomoćnim rješenjem o prekršaju ustanovljeno da je odgovorna za određeni prekršaj.
 - g) *Uručenje poziva poštom je uručenje putem preporučene pošte na adresu fizičke osobe koja se nalazi u evidenciji prebivališta i boravišta građana Bosne i Hercegovine, koju iz svoje nadležnosti vodi Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine, ili na registriranu adresu domaće pravne osobe ili predstavnštva strane osobe u Bosni i Hercegovini.*
- (2) Uporaba muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje obaju rodova.
- (3) Izrazi navedeni člankom 1. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Kazneni zakon) rabbit će se u ovom Zakonu ukoliko se kontekstom jasno ne zahtijeva drukčije.

Članak 4.

(Propisivanje prekršaja)

Prekršaji se propisuju zakonima Bosne i Hercegovine i odlukama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: zakoni i drugi propisi Bosne i Hercegovine).

Članak 5.

(Prava osoba okrivljenih za prekršaje)

- (1) Svatko tko je okrivljen da je počinio prekršaj ima pravo zahtijevati da o njegovoj odgovornosti za počinjeni prekršaj odluči sud ukoliko je zahtjev podnesen u roku propisanom zakonom. Takve osobe imaju pravo:
- a) smatrati se nevinima dok se ne dokaže njihova odgovornost sukladno zakonu;
 - b) u najkraćem roku biti izviještene, detaljno i na jeziku koji razumiju, o naravi i razlogu optužbi protiv njih;
 - c) na odgovarajuće vrijeme i mogućnost za pripremu njihove obrane;
 - d) braniti se osobno ili uz pomoć branitelja po osobnom izboru ili ukoliko nemaju dovoljno sredstava, osigurati im besplatno branitelja kada to zahtijevaju interesi pravde;
 - e) ispitati ili u njihovo ime ispitati svjedočke koji ih terete i osigurati im nazočnost i saslušanje svjedoka u njihovu korist pod istim uvjetima kao i svjedoka koji ih terete i
 - f) dobiti besplatnu pomoć prevoditelja ako ne razumiju jezik koji se rabi u суду.

Članak 6.

(Lišavanje slobode i jamstvo kao osiguranje nazočnosti i plaćanja novčane kazne)

- (1) Policijski službenik ili ovlaštena službena osoba može lišiti slobode osobu koja je osumnjičena za počinjenje prekršaja, ali je dužna takvu osobu odmah, a najkasnije u roku od 12 sati izvesti pred sud, kako bi se osigurala njezina nazočnost pred sudom u sljedećim slučajevima:
- a) kada osoba odbije ili nije u mogućnosti da otkrije svoj identitet; ili

- b) kada osoba nije nastanjena u Bosni i Hercegovini ili privremeno boravi u inozemstvu, a postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj ili
- c) kada postoji opasnost da će osoba nastaviti počinjavati prekršaj ili ponovno počiniti istovjetan prekršaj.

(2) Sud mora ispitati okrivljenika odmah, a najkasnije u roku od 12 sati.

(3) Svako lišavanje slobode može biti određeno samo ako se ista svrha ne može ostvariti drugom mjerom i mora biti razumno i sukladno naravi počinjenog prekršaja, a mora se voditi računa o dobi i drugim osobnim svojstvima te osobe, tako da duljina trajanja lišavanja slobode odgovara okolnostima. Svaka osoba lišena slobode sukladno odredbama ovoga članka mora biti u najkraćem roku izviještena, detaljno i na jeziku koji razumije, o razlozima za lišavanje slobode, kao i o prekršaju koji joj se stavlja na teret.

(4) Radi osiguranja nazočnosti pred sudom, policija ili drugo ovlašteno tijelo može zahtijevati od osobe koja je okrivljena za prekršaj, a koja nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koja privremeno boravi u inozemstvu i želi napustiti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koju postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj, da preda svoju putovnicu ili drugi identifikacijski dokument do dolaska u sud, ali ne dulje od 72 sata. Uz prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sudu će se predati i putovnica ili drugi identifikacijski dokument.

(5) Radi osiguranja plaćanja novčane kazne, osobi koja je okrivljena za prekršaj koja nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koja privremeno boravi u inozemstvu, a želi napustiti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koju postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj, sudac može naložiti da položi novčano jamstvo u visini maksimalne kazne koja može biti izrečena za takav prekršaj.

Članak 7.

(Primjena prekršajnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine)

Prekršajno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje se prema svakome tko počini prekršaj na području Bosne i Hercegovine ili na njezinom plovilu ili civilnom zrakoplovu, bez obzira gdje se nalazi u vrijeme počinjenja.

Članak 8.

(Propisi u primjeni)

- (1) Postupajući po prekršajima propisanim zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine, sudovi primjenjuju odgovarajući zakon o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, te primjenjuju materijalnopravne propise i kaznene odredbe zakona ili propisa Bosne i Hercegovine koji propisuju prekršaj.
- (2) Na sva opća materijalnopravna pitanja prekršajnog zakonodavstva koja nisu propisana Poglavljem II ovoga Zakona primjenjuje se zakon o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, kao primjenjivo pravo suda koji vodi postupak.

Članak 9.

(**Stvarna nadležnost**)

Za postupanje po prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, stvarno su nadležni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Članak 10.

(**Mjesna nadležnost**)

- (1) Za vođenje prekršajnog postupka, mjesno je nadležan sud na čijem je području počinjen prekršaj.
- (2) Ukoliko je očito da će se postupak provesti lakše ili da će troškovi postupka biti manji ili ako za to postoje drugi opravdani razlozi, postupak se može provesti i pred sudom na čijem je području počinitelj otkriven ili uhićen ili pred drugim sudom.

Članak 11.

(**Posebna mjesna nadležnost**)

Ukoliko je prekršaj počinjen na plovilu ili zrakoplovu Bosne i Hercegovine, za vođenje prekršajnog postupka mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi domaća luka u kojoj se završava putovanje počinitelja prekršaja, a ako je počinitelj prekršaja član posade plovila ili zrakoplova, sud na čijem se području nalazi matična luka plovila ili zrakoplova.

Članak 12.

(**Pomoćna nadležnost**)

Ukoliko se mjesna nadležnost suda ne može odrediti prema mjestu počinjenja prekršaja, mjesno je nadležan sud na čijem području počinitelj ima prebivalište ili boravište, odnosno sud na čijem području je sjedište domaće pravne osobe ili predstavništva strane osobe u Bosni i Hercegovini.

Članak 13.

(**Nadležnost suda pred kojim je ranije pokrenut postupak**)

Ukoliko bi, prema odredbama čl. 10. i 11. ovoga Zakona, istodobno bila nadležna dva ili više sudova, nadležan je sud pred kojim je ranije pokrenut postupak, ali će svaki sud na svome području poduzeti radnje koje ne trpe odgodu.

Članak 14.

(**Nadležnost za supočinitelje i spajanje i razdvajanje postupka**)

- (1) Sud nadležan za počinitelja, nadležan je i za supočinitelje.
- (2) Za počinitelja i supočinitelje provest će se jedan postupak, ali se iz važnih razloga postupci protiv pojedinih supočinitelja mogu razdvojiti i provesti odvojeno.
- (3) Kada se pokreću ili vode postupci protiv iste osobe za više prekršaja ili protiv više osoba za isti prekršaj, na spajanje i razdvajanje postupka primjenjuju se odredbe zakona o prekršajima koji su u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj i u Brčko Distrikstu Bosne i Hercegovine

Članak 15.

(**Sukob nadležnosti**)

Sukob nadležnosti za vođenje prekršajnog postupka i odlučivanje o prekršajnim predmetima rješava se sukladno zakonima o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Članak 15.a

(**Prekršajna odgovornost pravnih osoba i odgovornih osoba u pravnim osobama**)

(1) Ovim se zakonom uređuje prekršajna odgovornost pravnih osoba i odgovornih osoba u pravnim osobama.

(2) Prekršajna odgovornost pravne osobe prestaje prestankom njezina postojanja, a u slučaju postojanja njezina pravnoga sljednika, za prekršaj odgovara njezin sveukupni pravni sljednik. Ako je više sljednika, sud će utvrditi koji od njih, s obzirom na narav sljedništva, odgovara za prekršaj.

(3) Odredbe ovoga zakona, kao i drugih propisa koji se odnose na prekršajnu odgovornost pravne osobe i u njoj odgovornih osoba, primjenjuju se i na s njima izjednačene subjekte: predstavništva i poslovne jedinice domaćih i stranih osoba, druge subjekte koji nemaju pravnu sposobnost, ali samostalno nastupaju u pravnom prometu, te na odgovorne osobe u tim subjektima.

Članak 15.b

(**Osnova odgovornosti pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi**)

(1) Pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi prekršajno su odgovorne za povrede propisa o prekršaju.

(2) Propisom o prekršaju može se za prekršaj propisati prekršajna odgovornost samo pravne osobe.

(3) Sud će utvrditi prekršajno odgovornom pravnu osobu i u slučaju kada se utvrdi postojanje pravnih ili stvarnih zapreka za utvrđivanje odgovornosti odgovorne osobe ili se ne može utvrditi tko je odgovorna osoba.

Članak 15.c

(**Odgovorna osoba**)

(1) Odgovorna osoba u smislu ovoga zakona je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je povjereni obavljanje određenih poslova iz područja djelovanja pravne osobe.

(2) Propisom o prekršaju može se propisati koja odgovorna osoba u pravnoj osobi odgovara za određeni prekršaj.

(3) Odgovorna osoba prekršajno odgovara za počinjeni prekršaj i u slučaju ako nakon počinjenja prekršaja prestane raditi u pravnoj osobi ili ako je nakon počinjenja prekršaja pravna osoba prestala postojati.

Članak 15.d

(**Isključenje i ograničenje odgovornosti pravnih osoba**)

(1) Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i kanton ne mogu prekršajno odgovarati.

(2) Jedinice lokalne samouprave odgovaraju za prekršaje koji su počinjeni radnjama koje ne ulaze u izvršavanje njihovih javnih ovlasti.

(3) Isključenje odgovornosti Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kantona i jedinica lokalne samouprave prema st. (1) i (2) ovoga članka ne isključuje mogućnost prekršajne odgovornosti odgovorne osobe za taj prekršaj u tijelima iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 16.

(Primjena odredaba Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku)

(1) Ukoliko nije drukčije propisano odredbama ovoga Zakona, sljedeće će se odredbe Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06 i 55/06) primjenjivati *mutatis mutandis* na prekršaje: "Nužna obrana" i "Krajnja nužda"; "Supočinitelji"; "Poticanje"; "Pomaganje"; "Granice kaznene odgovornosti i kažnjivosti supočinitelja"; "Ubrojivost"; "Namjera"; "Nehaj"; "Stvarna zabluda"; "Pravna zabluda" "Odgovornost pravnih osoba".

(2) Ukoliko nije drukčije propisano odredbama ovoga Zakona, sljedeće će se odredbe Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06 i 76/06 - u dalnjem tekstu: Zakon o kaznenom postupku) primjenjivati *mutatis mutandis* u prekršajnom postupku: "Temeljna načela"; "Nadležnost suda"; "Izuzeće"; "Branitelj"; "Pretraga stana i drugih prostorija i osoba"; "Privremeno oduzimanje predmeta i imovine"; "Ispitivanje osumnjičenika"; "Saslušanje svjedoka"; "Očevid i rekonstrukcija"; "Vještačenje"; "Podnesci i zapisnici"; "Rokovi"; "Troškovi kaznenog postupka"; "Imovinskopravni zahtjevi"; "Glavna rasprava"; "Žalba na prvostupanjsku presudu"; "Ponavljanje postupka"; "Postupak prema maloljetnicima" i "Postupak za primjenu mjera sigurnosti, za oduzimanje imovinske koristi pribavljenе kaznenim djelom i za opozivanje uvjetne osude".

(3) U slučaju bilo kakvih nesuglasnosti između odredaba Kaznenog zakona iz stavka (1) ovoga članka i odredaba Zakona o kaznenom postupku iz stavka (2) ovoga članka i ovoga Zakona, primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona. Upućivanje na odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na tužitelja, na odgovarajući će se način primjenjivati na svako ovlašteno tijelo.

II. MATERIJALNOPRAVNE ODREDBE

Članak 17.

(Vrijeme i mjesto počinjenja prekršaja)

(1) Prekršaj je počinjen u vrijeme kada je počinitelj radio ili bio dužan raditi, bez obzira kada je posljedica počinjenja ili propuštanja nastupila.

(2) Prekršaj je počinjen kako u mjestu gdje je počinitelj radio ili bio dužan raditi tako i u mjestu gdje je posljedica njegova počinjenja ili propuštanja potpuno ili djelomično nastupila.

(3) Prekršaj je, u slučaju supočinjenja, počinjen u mjestu određenom stavkom (2) ovoga članka i u mjestu gdje je sudionik radio ili bio dužan raditi ili u mjestu gdje je, prema očekivanju sudionika, posljedica njegovog počinjenja ili propuštanja trebala nastupiti.

Članak 18.
(Vrste sankcija)

- (1) Osobi odgovornoj za počinjeni prekršaj mogu biti izrečene sljedeće sankcije:
 - a) novčana kazna;
 - b) uvjetna osuda;
 - c) ukor i
 - d) zaštitne mjere.
- (2) Kao posljedica odgovornosti za počinjeni prekršaj, mogu biti izrečene sljedeće mjere:
 - a) oduzimanje imovinske koristi;
 - b) obveza naknade štete;
 - c) kazneni bodovi i
 - d) lišavanje slobode radi naplate novčane kazne.

Članak 19.
(Novčana kazna)

- (1) Novčana kazna može se propisati u određenom rasponu ili u fiksnom iznosu.
- (2) *Fizičkoj osobi može se propisati novčana kazna u najmanjem iznosu od 30,00 KM, odgovornoj osobi u pravnoj osobi u najmanjem iznosu od 50,00 KM, a pravnoj osobi u najmanjem iznosu od 500,00 KM.*
- (3) Zakonom se fizičkoj osobi može propisati novčana kazna u najvećem iznosu od 10.000,00 KM, odgovornoj osobi u pravnoj osobi novčana kazna u najvećem iznosu od 20.000,00 KM, a pravnoj osobi novčana kazna u najvećem iznosu od 200.000,00 KM.
- (4) Drugim se propisom fizičkoj osobi može propisati novčana kazna u najvećem iznosu od 3.000,00 KM, odgovornoj osobi u pravnoj osobi novčana kazna u najvećem iznosu od 5.000,00 KM, a pravnoj osobi novčana kazna u najvećem iznosu od 10.000,00 KM.
- (5) Za prekršaj koji počini pojedinac obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost zakonom se može propisati novčana kazna u najvećem iznosu od 20.000,00 KM, a drugim propisom novčana kazna u najvećem iznosu od 6.000,00 KM.
- (6) Za prekršaj iz područja poreza i carina mogu se propisati novčane kazne u višestrukem iznosu porezne ili carinske obvezne koja je trebala biti plaćena ili kao postotak ili višestruki iznos vrijednosti robe koja je predmetom prekršaja, ali ne u iznosu većem od 200.000,00 KM.

Članak 20.
(Zaštitne mjere)

- (1) Zaštitne mjere mogu se propisati samo zakonom.
- (2) Za prekršaj se mogu propisati sljedeće zaštitne mjere:
 - a) oduzimanje predmeta;
 - b) zabrana obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti;
 - c) potpuna ili djelomična zabrana upravljanja motornim vozilom i
 - d) izvanbolničko liječenje od ovisnosti.
- (3) Zakonima koji propisuju prekršaje mogu se odrediti dodatne vrste zaštitnih mera.

Članak 21.

(Stjecaj)

- (1) Ukoliko okrivljenik, jednom ili sa više radnji, počini više prekršaja, novčana kazna bit će utvrđena za svaki pojedini prekršaj, a onda će se izreći jedinstvena novčana kazna na temelju tako utvrđenih novčanih kazni.
- (2) Izrečena jedinstvena novčana kazna iz stavka (1) ovoga članka mora biti veća od svake pojedine utvrđene novčane kazne, ali ne smije premašiti zbroj utvrđenih novčanih kazni.

Članak 22.

(Zastara pokretanja i vođenja postupka)

- (1) Za prekršaj propisan zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine prekršajno gonjenje ne može se poduzeti kada od počinjenja prekršaja protekne:
 - a) za prekršaje za koje je propisana novčana kazna u iznosu do 3.000,00 KM - kada protekne jedna godina od dana kada je prekršaj počinjen;
 - b) za prekršaje za koje je propisana novčana kazna u iznosu većem od 3.000,00 KM - kada proteknu dvije godine od dana kada je prekršaj počinjen.
- (2) Zakonom se mogu za određene prekršaje u području poreza, carina, financija, rada i zaštite na radu odrediti dulji rokovi od rokova iz stavka (1) ovoga članka, ali ne dulji od tri godine.

Članak 23.

(Zastara izvršenja zaštitnih mjera)

Zaštitna mjera neće se izvršiti kada protekne jedna godina od dana konačnosti prekršajnog naloga, odnosno pravomoćnosti rješenja kojim je izrečena.

Članak 24.

(Izvršenje zaštitne mjere javne objave odluke)

Zaštitna mjera javne objave odluke suda izvršava se u sredstvima javnog informiranja dostupnim na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Članak 25.

(Tijek i prekid zastare)

- (1) Zastara za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka počinje teći od dana kada je prekršaj počinjen, a zastara za izvršenje zaštitne mjere od dana konačnosti prekršajnog naloga, odnosno pravomoćnosti rješenja kojim je zaštitna mjera izrečena.
- (2) Zastara se prekida svakom radnjom ovlaštenog tijela za postupak, odnosno za izvršenje, poduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja, odnosno izvršenja zaštitne mjere.
- (3) Svakim prekidom zastara počinje ponovno teći, ali bez obzira na prekide, zastara u svakom slučaju nastaje kada protekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno čl. 22. i 23. ovoga Zakona.

III. PREKRŠAJNI POSTUPAK

Članak 26.

(Prekršajni postupak)

- (1) Prekršajni postupak može pokrenuti ovlašteno tijelo na sljedeći način:
 - a) izdavanjem prekršajnog naloga ili
 - b) podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu.
- (2) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka može se podnijeti samo u slučajevima kada ne postoje uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga određeni člankom 27. ovoga Zakona.

IV. PREKRŠAJNI NALOG

Članak 27.

(Izdavanje prekršajnog naloga)

- (1) Ovlašteno tijelo izdati će prekršajni nalog ukoliko ustanovi da je prekršaj iz njegove nadležnosti utvrđen na jedan od sljedećih načina:
 - a) izravnim opažanjem ovlaštene službene osobe prilikom inspekcije, nadzora i pregleda;
 - b) na temelju podataka dobivenih uređajima za nadzor ili mjerjenje;
 - c) prilikom inspekcijskog ili drugog nadzora, pregledom dokumentacije, prostorija i robe ili na drugi zakonit način ili
 - d) na temelju priznanja okrivljenika o počinjenju prekršaja u nekom drugom sudskom ili administrativnom postupku.
- (2) Prekršajni se nalog može izdati samo u slučajevima kada odgovarajući zakon ili drugi propis određuje fiksnu novčanu kaznu, kada novčana kazna može biti izračunata korištenjem matematičke formule ili kada ovlašteno tijelo odluči da izrekne minimalnu novčanu kaznu, odnosno zaštitnu mjeru u najkraćem trajanju ili zaštitnu mjeru oduzimanje predmeta, određenu takvim zakonom ili drugim propisom.
- (3) Ako okrivljenik počini više prekršaja u stjecaju, tada ovlašteno tijelo može prekršajnim nalogom izreći jedinstvenu novčanu kaznu primjenom članka 21. ovoga Zakona, a ako je za samo jedan od počinjenih prekršaja predviđena zaštitna mjera, može izreći i tu zaštitnu mjeru u najkraćem predviđenom trajanju.
- (4) Ovlašteno tijelo koje je izdalo prekršajni nalog može u svako vrijeme ispraviti pogreške u pisanju ili ostale očite greške, po službenoj dužnosti ili na prijedlog strana u postupku.
- (5) Prekršajni nalog ne može biti izdan prema maloljetniku.

Članak 28.

(Sadržaj prekršajnog naloga)

- (1) Prekršajni se nalog donosi u pisanom obliku i mora sadržavati sljedeće podatke:
 - a) naziv: prekršajni nalog;
 - b) naziv ovlaštenog tijela koje ga je izdalo;
 - c) ime i svojstvo službene osobe koja ga je izdala;
 - d) jedinstveni broj koji određuje ovlašteno tijelo;
 - e) datum izdavanja i datum uručenja, kako je određeno člankom 29. stavak (3) ovoga Zakona;
 - f) prekršaj koji je počinio okrivljenik te naziv propisa i članak koji određuje prekršaj;

- g) kada je okrivljenik fizička osoba - ime i prezime i ukoliko je poznata, stalna adresa, jedinstveni matični broj, kao i mjesto uposlenja, a za strance i broj putovnice;
 - h) kada je okrivljenik pravna osoba - naziv i sjedište, kao i jedinstveni identifikacijski broj za domaće pravne osobe, a za strane osobe naziv, sjedište i broj registra ili druge evidencije u državi sjedišta strane osobe, a ako strana osoba ima predstavništvo u Bosni i Hercegovini, broj upisa u Registar predstavnštava stranih osoba u Bosni i Hercegovini;
 - i) mjesto, datum i vrijeme kada je prekršaj počinjen;
 - j) utvrđena sankcija, uključujući novčanu kaznu i/ili zaštitnu mjeru;
 - k) iznos naknade štete ukoliko se taj iznos može odrediti cjenikom i troškovi postupka ukoliko su određeni zakonom u fiksnom iznosu;
 - l) naputak da se novčana kazna, šteta i troškovi trebaju platiti ili da okrivljenik mora zatražiti sudske odlučivanje o prekršajnom nalogu u roku od osam dana od dana uručenja;
 - m) naputak o načinu plaćanja novčane kazne, štete i troškova i
 - n) potpis ovlaštenog predstavnika ovlaštenog tijela.
- (2) Ukoliko je prekršaj počinjen u prometu i uključuje motorno vozilo, prekršajni nalog treba sadržavati sljedeće dodatne podatke:
- a) registracijski broj vozila i broj prometne dozvole;
 - b) broj vozačke dozvole vozača ukoliko je poznat i
 - c) broj kaznenih bodova koje zakon propisuje za takav prekršaj.
- (3) Prekršajni nalog će uz ostalo sadržavati sljedeće naputke:
- a) da okrivljenik ima pravo podnijeti zahtjev za sudske odlučivanje o prekršajnom nalogu, naznačavajući kojem sudu i u kojem roku okrivljenik treba podnijeti zahtjev;
 - b) da kazna koju izrekne sud može biti veća od one koja je izrečena prekršajnim nalogom;
 - c) da će okrivljenik biti dužan naknaditi sudske troškove u slučaju kada zatraži sudske odlučivanje o prekršajnom nalogu ukoliko sud utvrdi da je on odgovoran za prekršaj naveden u prekršajnom nalogu i
 - d) da će u slučaju prekršaja iz oblasti prometa za koji zakon propisuje dodjelu kaznenih bodova, prihvatanje odgovornosti ili utvrđivanje odgovornosti od suda rezultirati dodjelom tih kaznenih bodova.
- (4) Prekršajni nalog sadrži pouku da ukoliko osoba protiv koje je izdan prekršajni nalog prihvati odgovornost i najkasnije u roku od osam dana od dana prijema prekršajnog naloga plati polovicu izrečene novčane kazne, oslobađa se plaćanja duge polovice izrečene novčane kazne.
- (5) Prekršajni nalog sadržavat će određeno mjesto na kojem će se okrivljenik potpisati u slučaju da zahtjeva sudske rješavanje sukladno članku 32. ovoga Zakona.
- (6) Ukoliko postoji dogovor između ovlaštenog tijela i suda, prekršajnim se nalogom može odrediti datum i vrijeme usmene rasprave, koji ne može biti kraći od osam dana od datuma izdavanja prekršajnog naloga.
- (7) Svako ovlašteno tijelo može imati svoj obrazac prekršajnog naloga. Obrazac takvog prekršajnog naloga treba odobriti Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.
- (8) Obrasci prekršajnog naloga koje odobre entitetska ministarstva pravde mogu se koristiti u primjeni ovoga Zakona ukoliko sadrže elemente iz st. od (1) do (4) ovoga članka i ako Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine odobri njihovo korištenje.

Članak 29.
(Uručenje prekršajnog naloga)

- (1) Prekršajni nalog sastoji se od izvornika i najmanje dvije preslike. Izvornik zadržava ovlašteno tijelo u svojoj evidenciji. Okrivljeniku se uručuju dvije preslike.
- (2) Prekršajni nalog može se uručiti okrivljeniku:
- a) osobno;
 - b) poštom ili
 - c) pričvršćivanjem ili ostavljanjem prekršajnog naloga na sigurnom i vidnom mjestu na motornom vozilu ako se prekršaj koji je počinjen odnosi na nepropisno parkiranje motornog vozila.
- (3) Kada je prekršajni nalog uručen osobno, datum uručenja je datum kada ga je okrivljenik primio. Kada je prekršajni nalog uručen poštom, smarat će se da je dostavljanje izvršeno po proteku pet radnih dana nakon što ga je ovlašteno tijelo predalo na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu, datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu.

Članak 30.
(Prihvatanje odgovornosti)

- (1) U svim slučajevima okrivljenik može prihvatiti odgovornost za prekršaj tako što će platiti kaznu i sve druge obveze utvrđene prekršajnim nalogom u određenom roku ili će izvijestiti ovlašteno tijelo o prihvatanju sankcije određene u prekršajnom nalogu ukoliko je prekršajnim nalogom specificirano da je takva obavijest prihvatljiva alternativa. Svaka osoba koja prihvati odgovornost, sukladno ovom članku, ne može kasnije odbijati odgovornost ili se žaliti na visinu kazne ili vrstu bilo koje sankcije ili troškova.
- (2) Ako osoba prihvati odgovornost za prekršaj i u roku od osam dana od dana prijema prekršajnog naloga plati polovicu od punog iznosa izrečene novčane kazne utvrđene prekršajnim nalogom, oslobađa se plaćanja druge polovice izrečene novčane kazne.

Članak 31.
(Propuštanje)

- (1) Ukoliko je prekršajni nalog pravilno dostavljen, sukladno odredbama članka 29. ovoga Zakona, i ako okrivljenik u roku određenom u prekršajnom nalogu ne prihvati odgovornost za prekršaj, sukladno odredbama članka 30. ovoga Zakona, ili ne zatraži odlučivanje o predmetu pred sudom, smarat će se da je okrivljenik prihvatio odgovornost propuštanjem i prekršajni će nalog postati konačnim i izvršnim.
- (2) Kada je novčana kazna određena zbog propuštanja, sukladno ovome članku, ovlašteno tijelo koje je izdalo prekršajni nalog odredit će dodatnu pristojbu za naplatu u iznosu od 20,00 KM.
- (3) U slučaju kada je prekršajni nalog uručen sukladno članku 29. stavak (2) točka c) ovoga Zakona, ovlašteno će tijelo izvijestiti vlasnika vozila osobnim ili uručenjem poštom da takav prekršajni nalog postaje konačnim i izvršnim u roku od 10 dana od datuma obavijesti.

Članak 32.

(Postupak po zahtjevu za odlučivanje pred sudom)

- (1) Okrivljenik koji primi prekršajni nalog i želi da se o predmetu odluči pred sudom mora:
 - a) zatražiti sudske odlučivanje tako što će na odgovarajućem mjestu potpisati jednu presliku prekršajnog naloga i dostaviti je sudu u roku određenom u prekršajnom nalogu i
 - b) doći u sud na dan i u vrijeme određeno za usmenu raspravu po prekršajnom nalogu ili ako datum nije naveden, na dan koji je sud odredio za usmenu raspravu.
- (2) Ako okrivljenik zahtijeva sudske odlučivanje, sankcije određene u prekršajnom nalogu smatrat će se ništetnima. Sud može izreći bilo koju sankciju koju zakon dozvoljava, uključujući i strožiju sankciju.

Članak 33.

(Osobe koje nemaju prebivalište u Bosni i Hercegovini)

Okrivljeniku koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini, a koji primi prekršajni nalog može se ponuditi mogućnost plaćanja novčane kazne u najbližoj policijskoj postaji ili u uredu ovlaštenog tijela. Ukoliko okrivljenik ne plati novčanu kaznu, smatrati će se da je podnio zahtjev za sudske rješavanje i tada predstavnik ovlaštenog tijela može odmah izvesti okrivljenika pred nadležni sud. Ukoliko okrivljenika nije moguće odmah izvesti pred sud, tada predstavnik ovlaštenog tijela može poduzeti one radnje kojima se osigurava njegov dolazak, sukladno članku 6. ovoga Zakona.

V. ZAHTJEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Članak 34.

(Podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka)

U slučajevima kada nije moguće izdati prekršajni nalog, ovlašteno tijelo može pokrenuti prekršajni postupak protiv okrivljenika podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu.

Članak 35.

(Sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka)

- (1) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka treba biti podnesen na standardnom obrascu koji propisuje ministar pravde Bosne i Hercegovine i sadrži slijedeće podatke:
 - a) naziv ovlaštenog tijela koje podnosi zahtjev;
 - b) prekršaj koji se okrivljeniku stavlja na teret te naziv i članak propisa koji propisuje prekršaj;
 - c) kada je okrivljenik fizička osoba - ime i prezime i ukoliko je poznata, stalna adresa, jedinstveni matični broj, kao i mjesto zaposlenja, a za strance i broj putovnice;
 - d) kada je okrivljenik pravna osoba - naziv i sjedište, kao i jedinstveni identifikacijski broj;
 - e) činjenični opis radnji koji određuje pravnu kvalifikaciju prekršaja, mjesto, datum i vrijeme počinjenja prekršaja i druge okolnosti potrebne za određivanje prekršaja;
 - f) procijenjenu visinu naknade štete i druge troškove;
 - g) prijedlog dokaza koji se trebaju izvesti i
 - h) potpis ovlaštenog prestavnika ovlaštenog tijela.

- (2) Podnositelj zahtjeva jednu presliku zahtjeva dostavlja sudu, a drugu presliku dostavlja okriviljeniku, osobno ili poštom.
- (3) Podnositelj zahtjeva može odustati od zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sve do donošenja rješenja o prekršaju.
- (4) Ukoliko je zahtjev nerazumljiv ili ne sadrži sve potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud će pozvati podnositelja da u određenom roku, a najkasnije u roku od osam dana, ispravi odnosno dopuni zahtjev, a ako to ne učini - zahtjev će biti odbačen. U pozivu za ispravak odnosno dopunu podneska podnositelj će se upozoriti na posljedice propuštanja.

Članak 36.

(Sporazum o sankciji)

- (1) Ovlašteno tijelo uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka može priložiti ponudu okriviljeniku da prihvati predloženu sankciju, koja može biti novčana kazna i/ili predložene zaštitne mjere. Ukoliko okriviljenik prihvati predloženu sankciju ili ako se ovlašteno tijelo i okriviljenik sporazumiju o drugoj sankciji prije donošenja odluke o prekršaju, ovlašteno će tijelo podnijeti sudu na odobrenje pisani sporazum koji sadrži detalje o sankciji, potpisani od okriviljenika i ovlaštenog predstavnika ovlaštenog tijela. U opravdanim slučajevima sporazumom o sankciji može se predvidjeti i plaćanje novčane kazne u ratama, u roku do šest mjeseci. Sud će odobriti sporazum između okriviljenika i ovlaštenog tijela ako utvrdi da isti ispunjava zakonske uvjete.
- (2) Za sve što nije regulirano ovim člankom, analogno se primjenjuju odredbe članka 231. Zakona o kaznenom postupku.
- (3) Sporazum o sankciji koji odobri sud može izvršiti ovlašteno tijelo sukladno odredbama Poglavlja VII. ovoga Zakona.

VI. EVIDENCIJA I BRISANJE SANKCIJA

Članak 37.

(Vođenje evidencije)

- (1) Sud koji donosi rješenje o prekršaju i ovlašteno tijelo koje izda prekršajni nalog će bez odgode, u elektronskom obliku, u prekršajnu evidenciju unijeti podatke o sankcijama izrečenim fizičkoj, pravnoj i odgovornoj osobi.
- (2) Sud koji primi zahtjev za sudske odlučivanje, sukladno članku 31. ovoga Zakona, taj će podatak bez odgode u elektronskom obliku unijeti u prekršajnu evidenciju i brisati sankcije izrečene odnosnim prekršajnim nalogom.
- (3) Novčana kazna neće se brisati iz prekršajne evidencije dok se vodi kao dug u Registru novčanih kazni, sukladno članku 39. ovoga Zakona. Zaštitne mjere neće se brisati iz prekršajne evidencije dok se ne izvrše ili dok ne istekne rok zastare.
- (4) Posebnim se zakonom mogu propisati dulji rokovi za brisanje sankcija iz prekršajne evidencije.
- (5) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja prekršajne evidencije donosi ministar pravde Bosne i Hercegovine.

Članak 38.

(Brisanje sankcija)

- (1) Kažnjavanje pravne osobe, fizičke osobe i odgovorne osobe na novčanu kaznu briše se iz evidencije *ex lege* ako kažnjena pravna osoba, fizička osoba i odgovorna osoba u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti odluke kojom je izrečena kazna ne počini novi prekršaj.
- (2) Pravnoj osobi, fizičkoj osobi i odgovornoj osobi koja je više puta bila kažnjena za prekršaj brisat će se ranije kazne ako u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti odluke kojom je izrečena posljednja kazna ne počini novi prekršaj.

Članak 39.

(Davanje podataka iz evidencije)

- (1) Podatci iz evidencije za kažnjene osobe mogu se dati samo ako za to postoje opravdani razlozi.
- (2) Podatci iz evidencije za kažnjene osobe mogu se dati samo drugom sudu, nadležnom tužiteljstvu, tijelima unutarnjih poslova i inspekcijskim tijelima u svezi s kaznenim postupkom ili postupkom za prekršaj koji se vodi protiv osobe koja je ranije bila kažnjavana za prekršaj, tijelima nadležnim za izvršenje prekršajnih sankcija ili nadležnim tijelima koja sudjeluju u postupku brisanja kazne.
- (3) Na obrazložen zahtjev nadležnog tijela vlasti ili osobe mogu se dati podatci iz evidencije za kažnjenu osobu ako još traju određene pravne posljedice kazne ili zaštitne mjere ili ako za to postoji opravdan interes utemeljen na zakonu.
- (4) Ukoliko je brisana odluka o kazni, podatci o toj odluci ne daju se nikom izuzev sudu, nadležnom tužiteljstvu u svezi s postupkom za prekršaj koji se vodi protiv osobe čija je odluka brisana.
- (5) Nitko nema pravo od građana tražiti da podnesu dokaze o svojoj osuđivanosti ili neosuđivanosti za prekršaje.
- (6) Građanima se na njihov osobni zahtjev mogu davati podatci o njihovom kažnjavanju ili nekažnjavanju za prekršaje.

VII. IZVRŠENJE KAZNI

Članak 40.

(Unos podataka o kaznama u Registar novčanih kazni)

- (1) Sve novčane kazne i troškovi postupka koji su izrečeni na temelju konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravomoćnog i izvršnog rješenja o prekršaju upisat će se u Registar novčanih kazni i biti evidentirani kao dug koji kažnenik duguje odgovarajućoj razini vlasti kojoj se kazna plaća.
- (2) Novčane kazne i troškovi postupka evidentiraju se kao dug u Registru novčanih kazni dok kažnenik ne plati puni iznos novčane kazne i troškova postupka. Novčana kazna i troškovi postupka u svakom će slučaju biti brisani iz Registra novčanih kazni po proteku pet godina od dana kada su prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju postali konačni i izvršni.

Članak 41.

(**Posljedice upisa kazne u Registar novčanih kazni**)

- (1) Dok se ne plate sve novčane kazne i troškovi evidentirani u Registru novčanih kazni, kažnjeniku se neće dozvoliti:
- a) registriranje ili produljenje važnosti registracije motornog vozila;
 - b) izdavanje ili produljenje važnosti vozačke dozvole;
 - c) sudjelovanje na javnom tenderu ili
 - d) promjena registracije pravne osobe ili registracije samostalne obrtničke djelatnosti.

Članak 42.

(**Provodenje prekršajnih sankcija i postupak prisilne naplate**)

- (1) Svako ovlašteno tijelo odgovorno je za praćenje izvršenja novčanih kazni i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili sporazumom o sankciji.
- (2) Sudovi će pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.
- (3) *Ako pravna osoba prestane postojati nakon pravomoćnosti odluke o prekršaju, prekršajne sankcije provest će se u odnosu na pravnog sljednika. O provođenju prekršajne sankcije protiv pravnog sljednika sud će donijeti posebno rješenje, protiv kojega je dopuštena žalba. Uložena žalba odgađa izvršenje rješenja.*
- (4) Ukoliko se utvrdi da kažnjenik izbjegava platiti novčanu kaznu, ovlašteno tijelo ili sud od porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može zatražiti primijenu postupka prisilne naplate koji je određen u odgovarajućem zakonu o poreznim upravama za bilo koji iznos evidentiran u Registru novčanih kazni, na isti način na koji je ovlaštena za naplatu poreznih obveza. Porezna uprava može provesti takav postupak prisilne naplate, bez potrebe da kažnjeniku uruči nalog za plaćanje.
- (5) Ukoliko je novčana kazna izrečena pravnoj osobi ili ako se utvrdi da je to učinkovit način osiguranja naplate, sud koji je izrekao novčanu kaznu izravno će provesti prisilnu naplatu blokiranjem računa pravne osobe, sukladno odredbama Zakona o ovršnom postupku.
- (6) Ako se utvrdi da za prekršaj neizravnih poreza kažnjeni izbjegava platiti novčanu kaznu ili mjeru naplate protuvrijednosti robe izrečene rješenjem suda, sud će od Uprave za neizravno oporezivanje zatražiti da provede postupak prinudne naplate po Zakonu o postupku prinudne naplate neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“ br. 89/05 i 62/11).

Članak 43.

(**Lišavanje slobode zbog neplaćanja**)

- (1) Kažnjenik koji u roku u potpunosti ili djelomično ne plati novčanu kaznu koja mu je određena rješenjem o prekršaju ili prekršajnim nalogom bit će prisiljen na plaćanje određivanjem lišavanja slobode ako to sud smatra jedinim razumnim i učinkovitim načinom na koji će primorati kažnjenika da plati iznos na koji je obvezan. O lišavanju slobode zbog neplaćanja sud odlučuje rješenjem koje se protiv kažnjenika može donijeti samo jedanput za odnosni prekršaj. Ovo lišavanje slobode može odrediti sud po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenog tijela ili porezne uprave (Federacije Bosne i Hercegovine, Republike

Srpske ili Brčko Distrikta BiH). Sud će izvijestiti podnositelja prijedloga o svojoj odluci i o izvršenju lišavanja slobode.

(2) Sud može odrediti lišavanje slobode do 15 dana. Vrijeme za koje je kažnjenik liшен slobode neće utjecati na plaćanje iznosa koji duguje. Kažnjenik će biti odmah oslobođen nakon plaćanja punog iznosa novčane kazne.

(3) Lišavanje slobode, prema odredbama ovoga članka, ne može biti određeno kažnjeniku koji može dokazati da nije u mogućnosti platiti novčanu kaznu.

(4) Protiv rješenja o lišavanju slobode kažnjenik može uložiti žalbu drugostupanjskom sudu u roku od osam dana od dana primitka rješenja o lišavanju slobode. Prvostupanjski sud dužan je žalbu dostaviti dugostupanjskom sudu u roku od tri dana od dana primitka žalbe. Drugostupanjski sud mora donijeti odluku po žalbi u roku od 15 dana od dana primitka spisa. Žalba odgadja izvršenje.

(5) Prije početka izvršenja rješenja o lišavanju slobode, kažnjenik može predložiti суду da obavlja poslove za opće dobro ili poslove za dobro lokalne zajednice kao zamjenu za plaćanje novčane kazne. Sud će voditi listu takvih poslova, u suradnji s nadležnim mjerodavnim tijelima vlasti. Prilikom odlučivanja o prijedlogu, sud će razmotriti sve okolnosti slučaja, kao i financijske uvjete i mogućnost kažnjenika da plati novčanu kaznu.

(6) Ukoliko sud usvoji prijedlog iz stavka (5) ovoga članka, izdat će nalog za obustavu izvršenja lišavanja slobode za vrijeme dok ne istekne rok za obavljanje takvog posla. Ukoliko kažnjenik obavi previđeni posao, lišavanje slobode neće se izvršiti i novčana kazna će se brisati iz Registra novčanih kazni te neće biti naplaćena. Ukoliko kažnjenik uopće ne obavi predviđeni posao, rješenje o lišavanju slobode bit će izvršeno, a ako ga obavi samo djelomično, sud će cijeniti je li svrshishodno izvršiti lišavanje slobode i o tome donijeti odgovarajući nalog.

VIII. OSTALE ODREDBE

Članak 44.

(Prihod proračuna Bosne i Hercegovine)

(1) Novčane kazne i sredstva pribavljeni prodajom oduzetih predmeta za prekršaje propisane zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine prihod su proračuna Bosne i Hercegovine, a novčane kazne i sredstva pribavljeni prodajom oduzetih predmeta za prekršaje propisane zakonima entiteta Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine, gradova i općina, prihodi su proračuna navedenih razina vlasti.

(2) **Iznimno od stavka (1) ovoga članka, novčane kazne i sredstva pribavljeni prodajom oduzetih predmeta kao i sredstva od naplate protuvrijednosti robe, za prekršaje iz područja neizravnih poreza koji su propisani zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, prihod su Jedinstvenog računa za koji je odgovorna Uprava za neizravno oporezivanje.**

Članak 45.

(Troškovi prekršajnog postupka)

Troškovi vođenja prekršajnog postupka prihod su proračuna iz kojeg se financira ovlašteno tijelo koje je izdalo konačni prekršajni nalog, odnosno sud koji je izdao pravomoćno rješenje.

Članak 46.
(Posredovanje)

Sud može predložiti posredovanje preko posrednika ako bi to bilo svrshodno, s obzirom na sadržaj imovinskopravnog zahtjeva oštećenika.

Članak 47.
(Obveza pružanja pravne pomoći i ostvarivanja službene suradnje u postupku izvršenja prekršajnih sankcija)

U postupku izvršenja sankcija, sudovi i ostala ovlaštena tijela dužna su uzajamno pružati pravnu pomoć i ostvarivati službenu suradnju sukladno Zakonu o pravnoj pomoći i službenoj suradnji u kaznenim stvarima između Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/02) i propisima koji reguliraju izvršenje prekršajnih sankcija.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 48.

(Prestanak važenja ranijeg Zakona)

Početkom primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o prekršajima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 20/04).

Članak 49.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od dana početka primjene entitetskih zakona o prekršajima.

„Službeni glasnik BiH“ broj 18/12

Članak 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljinja u "Službenom glasniku BiH".

„Službeni glasnik BiH“ broj 36/14

Članak 8.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljinja u "Službenom glasniku BiH".

„Službeni glasnik BiH“ broj 81/15

Članak 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljinja u „Službenom glasniku BiH“.